Rugătoare și răbdătoare

Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CLIPICI, RĂZVAN MIHAI
Rugătoare şi răbdătoare: Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi / Răzvan Mihai Clipici. - Bucureşti : Basilica, 2026
Conține bibliografie
ISBN 978-606-29-0619-1

2
929

© Editura BASILICA a Patriarhiei Române – 2026
ISBN 978-606-29-0619-1
editurabasilica.ro
editura@patriarhia.ro

Editura *BASILICA*

Consilier patriarhal
Pr. Sorin-Vasile Tancău

Redactare
Preot Andrei Hlandan

Corectură
Nicolae Năstăsache

Tehnoredactare și copertă
Lucian-Florentin Mîță

Traducere
Protos. Simeon Cuțui

Credit foto
Arhiva Mănăstirii Hurezi
Arhiva Chiliei „Sfântul Ipatie” din Sfântul Munte Athos
George Ioniță
Dragoș Ianoși
Andrei Băndilă
Ziarul *LUMINA*
Agenția de știri *BASILICA*

Răzvan Mihai Clipici

Rugătoare și răbdătoare

Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi

Colecția
Monahii, soții și mame de ieri,
acum Sfinte rugătoare în cer

BASILICA
BUCUREȘTI
2026

Monahia
Matrona
Ciupelea

CUVÂNT ÎNAINTE

Deși mai puțin cunoscută, Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi se dezvăluie clericilor și credincioșilor ca o maică smerită, mult rugătoare, care a încercat toată viața ei să își ascundă virtuțile. Însă, Dumnezeu, „Care vede în ascuns" (*Matei* 6, 6), a arătat că cea plăcută a Sa nu rămâne ascunsă, ci la vreme potrivită, atunci când oamenii au mai mare nevoie de ea, o descoperă pentru a fi sprijin și călăuză în viața duhovnicească și mijlocitoare înaintea Lui pentru sufletele celor ce o cheamă în ajutor.

În acest sens, se poate observa cât de frumos a lucrat Dumnezeu, descoperind sfintele sale moaște într-un mod care pare întâmplător. Însă, cu siguranță, aceasta nu a fost o întâmplare, ci a fost pronia dumnezeiască, care la momentul potrivit a îngăduit ca sfintele sale moaște să se descopere și să fie izvorâtoare de bună mireasmă, spre a se vădi sfințenia aceste mari nevoitoare isihaste.

Floare duhovnicească odrăslită în Ardeal și înflorită în Oltenia, purtătoare a tradiției isihaste paisiene primite prin Cuvioșii isihaști Orest Baldovin și Porfirie Bucurescu, Sfânta Cuvioasă Matrona a luminat prin viețuirea sa vestita Mănăstire Hurezi, de care își leagă numele prin lucrarea ctitoricească și Sfinții Martiri Brâncoveni, rămânând până astăzi pildă de evlavie, răbdare, smerenie și dragoste pentru toți cei ce o cinstesc.

Lucrarea de față își propune să prezinte viața și activitatea Sfintei Cuvioase Matrona de la Hurezi, analizând izvoarele istorice și documentare, precum și tradițiile care s-au păstrat până în zilele noastre. Grație acestor mărturii se poate constata faptul că Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi reprezintă un reper duhovnicesc important în istoria și spiritualitatea Bisericii Ortodoxe Române de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, care trimite la spiritualitatea isihastă paisiană, prin viața și activitatea ei dovedindu-se ocrotitoare și solitoare pentru maicile din Mănăstirea Hurezi, așa cum ea însăși le-a spus ucenicelor sale, dar și o caldă rugătoare pentru toți cei ce îi cer mijlocirea către tronul Preasfintei Treimi.

În contextul „Anului comemorativ al sfintelor femei din calendar (mironosițe, mucenițe, monahii, soții și mame)" din Patriarhia Română, lucrarea intitulată *Rugătoare și răbdătoare – Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi* este publicată la Editura Basilica, în colecția *Monahii, soții și mame de ieri, acum Sfinte rugătoare în cer*, prezentând un studiu istoric despre Cuvioasa Matrona, precum și fotografii de epocă inedite obținute din arhiva Mănăstirii Hurezi și cea a Chiliei „Sfântul Ipatie" de pe teritoriul Mănăstirii Vatoped din Sfântul Munte Athos. Pe lângă acestea, lucrarea prezintă și o bogată colecție de fotografii contemporane, care ilustrează atât momentele liturgice prilejuite de canonizarea Sfintei Matrona, cât și așezămintele monahale prin care a trecut sau cu care a menținut legături duhovnicești.

Prin publicarea acestei lucrări, cu prilejul proclamării locale a canonizării Sfintei Cuvioase Matrona de la Hurezi, la prima prăznuire a sa, dorim să facem mai cunoscută către credincioși, clerici și cercetători viața Sfintei Cuvioase Matrona, spre a fi lăudate faptele ei pilduitoare, care vădesc lucrarea lui Dumnezeu în viața sa.

REPERE BIOGRAFICE ALE SFINTEI CUVIOASE MATRONA DE LA HUREZI

- 2 august 1852 – Sfânta Cuvioasă Matrona se naște în Săliștea Sibiului („locul țăranilor cu biblioteci”) din părinți credincioși, Nicolae și Stana Ciupelea.
- 10 august 1852 – Sfânta Cuvioasă Matrona este botezată cu numele Maria, de nașii Dumitru și Maria Sîrb.
- 1857 – Sfânta Cuvioasă Matrona intră, la vârsta de 5 ani, ca soră începătoare în Mănăstirea Sărăcinești din județul Vâlcea.
- 6 august 1873 – Sub îndrumarea duhovnicească a Cuviosului isihast Orest Baldovin, starețul Mănăstirii Sadova, Sfânta Cuvioasă Matrona este transferată de la Mănăstirea Sărăcinești la Mănăstirea Hurezi.
- 1875 – Sfânta Cuvioasă Matrona primește ascultarea de citeață la strana Mănăstirii Hurezi.
- 1877 – Sfânta Cuvioasă Matrona primește ascultarea de cântăreață la strana Mănăstirii Hurezi.
- 18 aprilie 1923 – Sub îndrumarea duhovnicească a Cuviosului isihast Porfirie Bucurescu, starețul Schitului Frăsinei, Sfânta

Cuvioasă Matrona este aleasă stareță de soborul mănăstirii cu majoritate de voturi, însumând 21 din cele 29 de voturi exprimate.

- 1 mai 1923 – Alegerea ca stareță a Mănăstirii Hurezi a Sfintei Cuvioase Matrona a fost confirmată de Episcopul Vartolomeu Stănescu al Râmnicului Noul Severin.
- 29 decembrie 1924 – Sfânta Cuvioasă Matrona convoacă sinaxa mănăstirii, în cadrul căreia, la propunerea ei, se hotărăște ca de la 1 ianuarie 1925 să se organizeze masa de obște, la care au datoria să participe toate viețuitoarele mănăstirii.
- 15 ianuarie 1925 – Sfânta Cuvioasă Matrona se retrage din stăreție pe fondul unor mari tensiuni prezente între viețuitoarele mănăstirii, provocate de decizia instituirii rânduielii de obște.
- 29 aprilie 1925 – Sfânta Cuvioasă Matrona este aleasă de soborul mănăstirii să facă parte din Consiliul Spiritual al așezământului monahal, alături de monahia Teofania Oprescu și de monahia Olga Gologan.
- 1925 – Sfânta Cuvioasă Matrona este desemnată de maica stareță Epiharia Moisescu să meargă să o convingă să se întoarcă la metania sa pe proinstareța Epifania Teodorescu, plecată din mănăstire împreună cu ucenicele sale, întrucât nu era de acord cu stilul de viață chinovial care fusese instituit în Mănăstirea Hurezi.
- 1926 – Sfânta Cuvioasă Matrona s-a îmbolnăvit grav și, după 40 de zile, a fost vindecată în chip minunat de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.
- 2 mai 1939 – Sfânta Cuvioasă Matrona primește înștiințare de la Dumnezeu că în trei zile se va muta la cerești lăcașuri.

- 5 mai 1939 – Sfânta Cuvioasă Matrona, în vârstă de 87 de ani, a trecut la Domnul.
- 7 mai 1939 – Sfânta Cuvioasă Matrona este înmormântată în cimitirul Mănăstirii Hurezi.
- 5 aprilie 2022 – Aflarea moaștelor Sfintei Cuvioase Matrona de la Hurezi, în contextul realizării unor lucrări de subzidire la biserica bolniței.
- 1 iulie 2025 – Canonizarea Sfintei Cuvioase Matrona de la Hurezi împreună cu alte 15 sfinte femei române.
- 5 februarie 2026 – Ultimul parastas pentru cele 16 femei cu viață sfântă săvârșit în Catedrala Patriarhală din București, de către Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.
- 6 februarie 2026 – Proclamarea generală a canonizării celor 16 sfinte femei române la Catedrala Patriarhală din București.
- 5 mai 2026 – Proclamarea locală a Canonizării Sfintei Cuvioase Matrona de la Hurezi și prima prăznuire a sfintei.

2026
Anul omagial al pastoraţiei familiei creştine

Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi (1852-1939)

❖

Rod al tradiției isihaste paisiene

2026
Anul omagial al pastoraţiei familiei creştine

COPILĂRIA ȘI FAMILIA ÎN CARE A CRESCUT

Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi[1] s-a născut la 2 august 1852, în Săliștea Sibiului, într-o familie drept-credincioasă[2]. Părinții ei, Nicolae și Stana Ciupelea[3], au fost binecuvântați de Dumnezeu cu șase copii[4]. La 10 august 1852, prunca este botezată de Dumitru și Maria Sîrb, primind numele Maria[5], astfel fiind încredințată sub ocrotirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Săliștea Sibiului (vedere panoramică)

Tatăl său, Nicolae Ciupelea, era un mocan credincios care se ocupa cu păstoritul oilor. Avea peste 500 de oi, fiind un om gospodar și muncitor. La scurt timp după nașterea fiicei sale, în consultare cu soția sa, a plecat în păstorit cu oile, împreună cu alți ciobani, în zone mai îndepărtate, trimițând periodic bani familiei sale. Așa a ajuns până în Sfântul Munte Athos.

Fiind impresionat de nevoințele monahilor aghioriți, el a ales să își vândă oile și să se închinovieze în Mănăstirea Vatoped. O parte din bani i-a oferit mănăstirii, iar din cealaltă parte trimitea frecvent către familia sa. După o perioadă de încercare, în care a învățat și limba greacă, a fost călugărit cu numele Nicodim.

CUPRINS

Cuvânt înainte 5

Repere biografice ale
Sfintei Cuvioase Matrona de la Hurezi 7

Sfânta Cuvioasă
Matrona de la Hurezi (1852-1939)
Rod al tradiției isihaste paisiene

Copilăria și familia în care a crescut 13

Vocația monahală simțită din pruncie 20

Viețuitoare în Mănăstirea Hurezi 24

Stareță a vechii ctitorii brâncovenești 35

Lupta pentru unitatea obștii 44

Minunea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 50

Sfânta Cuvioasă Matrona, lucrătoare a virtuților 52

Adormirea Cuvioasei Matrona 70

Memoria vie și cinstirea posterității 76

Tomos Sinodal al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române pentru proclamarea canonizării unor sfinte femei române 93

Viața Sfintei Cuvioase Matrona de la Hurezi 102

The life of our Venerable Mother Matrona of Hurezi 103

Note 110

Bibliografie 115